

Utószó a magyar kiadáshoz

„A Kisoldal Prága legizgalmasabb kerülete. Nem azért, hogy lesz-e hely a Kandúrban, vagy hogy vándortermezek módjára lerágják-e rólunk a húst az úton átkelő koreaiak. A Kisoldal az utcái miatt a legizgalmasabb. Erre rájönni csak akkor fogunk, ha eltévedünk. Akár szándékosan is! Nincs szebb, mint menni az orrunk után, beleszagolni a sikátorokba, és a szagok alapján analizálni az elmúlt évszázadok történéseit. Kövessük hát a nagy kisoldali szaglászót, Jan Nerudát, és bóklásszunk a nyomában szerte a kerületben! Ha pedig van rablóknak tartogatott felesleges pénzünk, ülünk be az U Dvou Sluncûba, a Két Nap Házába! Itt, a Nerudova 47. alatt született Jan Neruda 1834-ben. Nyugalmazott katonatiszt apjának akkor itt még kis boltocskája üzemelt, zárás után innen sétált le Jan fiával a Kisoldali téri törzskocsmájába, az U Glaubi-cûba, hogy a törzsvendégekkel megállás nélkül anekdotázzanak háborús tetteikről, de még inkább az aktuális kisoldali pletykákról. A Prágai történetek, Neruda legismertebb prózai műve ebből a világból táplálkozik, a régmúlt századaiba vezet, s méltán hozta meg a hírnevet a később a cseh nemzeti haladás élharcosává előlépett szerzőjének.” (Részlet Hagymásy András Prágai kocsmakalauz című könyvéből.)

*

Szeretem Prágát. Az utcáit, a háztetőit, az embereket, és nem utolsósorban a cseh sört, a cseh kocsmákat, amelyek sokkal inkább kulturális helyek, mint amit a magyar tapasztalat alapján a kocsmák név sejtet. Prágában a Kisoldal a kedvenc városrészem, amely a külföldi turisták áradata ellenére is meg tudta őrizni régi báját.

Nagyjából a vár és a Moldva közötti terület a Malostranská, azaz a Kisoldal. Ennek a városrésznek a kulcsfigurája Jan Neruda, aki itt, a róla elnevezett utcában levő, több novellájában is szereplő Két Nap házban született. A városrész évszázados házainak falai között játszódnak a művei, melyekben megélevenednek a kisoldali polgárok. Itt áll a Štajnic-ház, ahol azt gondolnánk, hogy talán még ma is egy asztalnál sörözne délutánonként első novellánk névadója, Ryšánek úr és Schlegl úr. A vendéglő azonban azóta bezárt, de a sörre szomjazónak elég még pár métert mennie a Kisoldali térig az U Glaubiců házba, Neruda törzskocsmájába, ahol már 700 éve mérnek sört.

Čapek, Hrabal vagy Kundera neve jól cseng a magyar olvasók számára, olyannyira, hogy az utóbbi szerzőnek volt olyan műve, amely hamarabb jelent meg Magyarországon, mint Csehországban. Neruda – akit Hrabal a Zsebcserek című interjúregényében a tanítómesterének nevez – művei is megjelentek korábban magyarul. A szerző főműve a *Povídky Malostranské*, vagyis a *Kisoldali történetek*. Magyarul először *Történetek a régi Prágából*, illetve *Moldva-parti históriák* címmel jelent meg Götzl Andor fordításában 1951-ben. (Götzl Andort, illetve jogutódját a legjobb szándékunk ellenére sem sikerült megtalálnunk, ez ügyben örömmel veszünk minden segítséget.) Később néhány máshol megjelent novellával egybekötve jelent meg Neruda műve. Kötetünkbe az eredeti Kisoldali történetek novelláinak zömét válogattuk be, amit három kisebb műve – A mihaszna, Franz, és a Jozef, a hárfás – egészít ki, melyeket Réz Ádám fordított.

Törekedtünk, hogy a mai magyar olvasó számára leginkább érdeklődésre számot tartó művek szerepeljenek a könyvben.

Kiadónk tervezi több, Prágához, a cseh kultúrához kapcsolódó könyv megjelentetését is, így többek között Karel Čapek műveinek kiadását, elsőként a *Harc a szalamandrakkal* című regényét. Ha pedig az olvasónak tetszett a régi Prága, akkor máris invitáljuk a maiba: olvassa el Hagymásy András könyvét, a *Prágai kocsmakalauzt* is, melyet ugyanúgy Takács Ildikó illusztrációi díszítenek, mint a *Prágai történeteket*.

Golubeff Lóránt